

Mezinárodní konfederace porodních asistentek Globální standardy pro regulaci porodní asistence (2011)

Pozadí

Mezinárodní konfederace porodních asistentek (International Confederation of Midwives – ICM) vyvinula *Globální standardy pro regulaci porodní asistence ICM (2011)* (*Global Standards for Midwifery Regulation 2011*) v reakci na žádosti porodních asistentek, sdružení porodních asistentek, vlád, agentur OSN a dalších zainteresovaných stran. Cílem těchto standardů je podpořit regulační mechanismy, které ochraňují veřejnost (ženy a rodiny) zajištěním vysokých standardů porodní asistence poskytované spolehlivými a kompetentními porodními asistentkami každé ženě a dítěti. Cílem regulace je podpořit porodní asistentky v tom, aby pracovaly samostatně v plném rozsahu činnosti. Zvýšením statutu porodních asistentek prostřednictvím regulace lze docílit zlepšení standardu péče o matky i zdraví matek a dětí.

Tyto standardy byly vyvinuty v roce 2010 současně s globálními standardy pro vzdělávání porodních asistentek. Zároveň byly také přepracovány nezbytné kompetence ICM pro základní praxi porodních asistentek. Nezbytné kompetence ICM a globální standardy pro regulaci a vzdělávání společně vytvářejí profesní rámec, který mohou využít sdružení porodních asistentek, regulátoři a pedagogové působící v oboru porodní asistence i vlády, a s jeho pomocí profesi porodních asistentek posílit a zvýšit tak v rámci dané jurisdikce její standard.

Práce v takovém profesním rámci poskytuje porodním asistentkám podporu a umožňuje jim naplnit svou roli a plnou měrou přispívat k poskytování péče o matky a novorozence v jejich zemi.

Vývoj standardů

Pozadí

V roce 2002 přijala ICM stanovisko s názvem „*Rámec pro legislativu a vzdělávání v oblasti porodní asistence*“ („*Framework for midwifery legislation and regulation*“). Toto stanovisko definovalo zákony a regulaci upravující porodní asistenci následovně:

Regulace porodní asistence je sada kritérií a procesů vycházejících ze zákona, která definuje, kdo je a kdo není porodní asistentka, a popisuje rozsah činností porodních asistentek. Rozsah činnosti zahrnuje úkony, k jejichž provádění mají porodní asistentky potřebné vzdělání, schopnosti a oprávnění. Registrace (někdy nazývaná „udělení licence“) představuje zákonné právo vykonávat povolání a používat označení porodní asistentka. Zároveň je také prostředkem pro vstup do této profese. Primárním důvodem pro tvorbu zákonů a regulaci je ochrana veřejnosti před osobami, které se pokouší poskytovat služby porodní asistentky nevhodným způsobem. V některých zemích je činnost porodních asistentek regulována zákony upravujícími porodní asistenci, zatímco v jiných je regulována prostřednictvím zákonů upravujících ošetrovatelskou činnost. Je stále více zřejmé, že zákony upravující ošetrovatelství nejsou pro regulaci porodní asistence dostatečné.

Přijetím stanoviska z roku 2002 upozornila ICM na potřebu:

Stanovit doporučení pro rozvoj regulačních standardů a usnadnit tak členským sdružením dosažení regulačních procesů vhodných pro vykonávání porodní asistence v jejich zemi.

V roce 2005 přijala ICM další stanovisko s názvem „Zákonodárství ve vztahu k porodní asistenci“ („Legislation to govern midwifery practice“). Toto stanovisko poskytlo řadu vyjádření ohledně požadovaného obsahu zákonů regulujících porodní asistenci. Jedná se o následující vyjádření:

- *Umožnit porodním asistentkám svobodný výkon povolání v jakémkoli prostředí.*
- *Zajistit, aby byla tato profese spravována porodními asistentkami.*
- *V zemích, kde není okamžitý přístup k lékařské pomoci, podporovat porodní asistentky ve využívání znalostí a dovedností k poskytnutí ošetření v život ohrožujících situacích.*
- *Umožnit porodním asistentkám přístup k dalšímu vzdělávání.*
- *Vyžadovat pravidelné obnovování povolení k výkonu povolání.*
- *Zpracovat do zákonů „definici porodní asistentky“ vhodnou pro danou zemi.*
- *Zajistit, aby byli v regulačním orgánu zastoupeni příjemci služeb porodních asistentek.*
- *Přiznat všem ženám právo na péči kompetentní porodní asistentky.*
- *Umožnit porodním asistentkám vykonávat své povolání samostatně.*
- *Uznat důležitost zvláštní regulace a zákonů pro porodní asistenci, které podporují a pozvedávají práci porodních asistentek a tím se podílí na zlepšování zdraví matek, dětí a veřejnosti.*
- *Zajistit takový způsob vstupu do této profese, který je založen na kompetencích a standardech a který nedělí uchazeče podle toho, jakým způsobem tyto kompetence získali.*
- *Zajistit mechanismus pro regulační orgán spravovaný porodními asistentkami, jehož cílem je chránit veřejnost.*
- *Zajistit pravidelnou revizi zákonů a tím i jejich přiměřenost a aktuálnost vzhledem k pokroku ve vzdělávání a praxi porodních asistentek i ve zdravotnictví.*
- *Podporovat využití nezávislého hodnocení (peer review) a analýzy výsledků porodní péče a péče o matky a novorozence při revizi zákonů.*
- *Při schvalování nových zákonů, které vyžadují od porodních asistentek vyšší úroveň schopností, poskytovat vzdělávací programy umožňující přechod na novou úroveň.*

Tato vyjádření ve výsledku vytyčují řadu kritérií, podle nichž lze zákony regulující porodní asistenci hodnotit. Členská sdružení nicméně potřebují podrobnější informace a rady ohledně uzákonění těchto vyjádření a podpory rozvoje regulace porodní asistence v různých zemích. Za tímto účelem se rada ICM v roce 2008 rozhodla vyvinout globální standardy pro regulaci porodní asistence a ustanovila pro tento úkol pracovní skupinu. Tuto skupinu vytvořili spolupředsedové a členové stálé komise ICM pro regulaci (ICM Regulatory Standing Committee) a členové výboru ICM zodpovědní za spolupráci s komisí pro regulaci, kteří řídí tento projekt jménem ICM.¹

Proces vývoje

Prvotní návrh standardů pro regulaci porodní asistence vytvořili někteří členové této pracovní skupiny² na setkání v Hongkongu v dubnu 2010. Při sestavování standardů skupina čerpala z informací získaných na regulačních workshopech, které se konaly na konferenci ICM pro asijsko-pacifickou oblast v Indii v listopadu 2009 a také na jihoasijském setkání ICM/UNFPA s tematikou porodní asistence v Bangladéši v březnu 2010. Skupina čerpala také z přehledu literatury sestaveného s cílem identifikovat cíle, druhy a funkce regulace zdravotnictví a zejména regulace porodní asistence. Bylo zjevné, že v mnoha zemích je regulace porodní asistence nutně potřebná a že tato regulace musí podporovat samostatnost porodní asistence v celém rozsahu činnosti porodních asistentek stanoveném definicí ICM, poskytnout ochranu označení „porodní asistentka“, podporovat standardizované vzdělání porodních asistentek a zajistit jejich kompetentnost v dlouhodobém měřítku.

Navržené standardy byly přijaty i ostatními členy pracovní skupiny, přeloženy do angličtiny, francouzštiny a španělštiny a rozeslány s žádostí o zpětnou vazbu. Proces konzultací zahrnoval jak písemné reakce, tak diskuze v ohniskových skupinách (*focus groups*). Každé členské asociaci ICM byly rozeslány dotazníky spolu s žádostí o jejich přeposlání příslušným regulačním orgánům či výborům zodpovědným za regulaci v dané zemi. Dotazníky byly v roce 2010 rozeslány celkem dvakrát a odpovědi zaslalo celkem 33 členských sdružení (33 % všech členů) ze všech čtyř oblastí ICM. ICM dále obdržela 21 dalších individuálních i skupinových odpovědí od regulátorů, pedagogů, předsedů pracovní skupiny ICM a dalších. Členové pracovní skupiny také facilitovali diskuse ve *focus groups* ohledně navržených standardů. Skupiny byly složeny z regulátorů z Evropy, Kanady, jihovýchodní Asie a oblasti západního Pacifiku. Pracovní skupina vzala všechny reakce v úvahu.

Bylo zjevné, že současně probíhající konzultace dvou dokumentů – *Globální standardy ICM pro vzdělávání porodních asistentek (2011)* a *Nezbytné kompetence pro základní praxi porodních asistentek (2011)* (*Essential Competencies for Basic Midwifery Practice 2011*) – vnesly do některých členských sdružení ICM zmatek ohledně toho, na který dotazník a které kolo konzultací reagují. Procento odezvy týkající se regulačních standardů bylo i přesto uspokojivé. Podrobnější informace o konzultačním procesu a jednotlivých reakcích podá závěrečná zpráva.

Pracovní skupina upravila standardy v reakci na zpětnou vazbu a jejich konečná verze byla schválena výborem ICM v únoru 2011. Schválené standardy byly předloženy radě ICM v červnu 2011 v jihoafrickém Durbanu.

---

¹ Členové pracovní skupiny ICM pro regulaci: Sally Pairmanová (spolupředsedkyně), Nový Zéland; Louise Silvertonová (spolupředsedkyně), Velká Británie; Karen Guillilandová (spolupráce s výborem ICM), Nový Zéland; Kris Robinsonová (Kanada: Severní a Jižní Amerika); Judy Nga Wai Yingová (Hongkong: Asie-Pacifik); Ursula Byrneová (Irsko: Evropa); Malfa Kalliopeová (Řecko: Evropa); Marianne Benoit Truon Canhová (Francie: Evropa); Anne Morrisonová (Austrálie: Asie-Pacifik), Yolande Johnsonová (Afrika– frankofonní), Veronica Darková (Afrika – anglofonní), Margaret Phiriová (WHO).

² Marianne Benoit Truon Canhová, Karen Guillilandová, Anne Morrisonová, Sally Pairmanová, Kris Robinsonová, Judy Nga Wai Yingová

Tento dokument obsahuje účel regulace, ustavující hodnoty a zásady, zásady dobré regulace, glosář termínů, zamýšlené využití standardů a globální standardy pro regulaci porodní asistence společně s doprovodným vysvětlením každého standardu.

Účel regulace

Cílem regulačních mechanismů, ať už se jedná o regulaci zákonem, předpisy v oblasti zaměstnanosti či jinou regulaci, je zajistit bezpečnost veřejnosti. Toho je dosaženo pomocí následujících šesti hlavních funkcí regulace:

1. Určení rozsahu činnosti.
2. Předregistrační vzdělání.
3. Registrace.
4. Obnovování licence a přetrvávající kompetentnost.
5. Stížnosti a disciplinární řízení.
6. Kodex chování a etiky.

Smyslem těchto standardů³ je popsat regulační rámec nezbytný pro efektivní regulaci porodní asistence. Tento rámec definuje prvky regulace, jejichž cílem je:

- Určit, kdo může používat označení porodní asistentka;
- Popsat rozsah činnosti porodní asistentky v souladu s definicí porodní asistentky podle ICM;
- Zajistit, že porodní asistentky budou po dokončení vzdělání odpovídajícího *Globálním standardům ICM pro vzdělávání porodních asistentek (2011)* zapsány do registru;
- Zajistit, aby porodní asistentky byly při vstupu do registru schopné prokázat *Nezbytné kompetence ICM pro základní praxi porodní asistentky (2011)*;
- Zajistit, aby porodní asistentky byly schopné samostatně vykonávat své povolání v předepsaném rozsahu činnosti;
- Zajistit, aby porodní asistentky průběžně prokazovaly přetrvávající kompetence nutné k výkonu povolání;
- Zajistit, aby porodní asistentky a ženy (jako uživatelky služeb porodních asistentek) byly součástí správy orgánů regulujících porodní asistenci; a
- Zajistit bezpečnost veřejnosti zajištěním kompetentních a samostatných porodních asistentek.

---

³ V tomto dokumentu je výraz „**standard**“ používán ve smyslu následující definice: „norma/jednotný referenční bod, který popisuje požadovanou úroveň odvádného výkonu“.

Ustavující hodnoty a zásady

Ustavující hodnoty a zásady, v souladu s nimiž byly tyto standardy vyvinuty, pocházejí z těchto základních dokumentů ICM (www.internationalmidwives.org):

- *Definice porodní asistentky podle ICM;*
- *Stanovisko ICM k regulaci, 2002 (ICM Position Statement on Regulation 2002);*
- *Stanovisko ICM k zákonodárství ve vztahu k porodní asistenci, 2005;*
- *Návrh globálních standardů ICM pro vzdělávání porodních asistentek, 2010;*
- *Nezbytné kompetence ICM pro základní praxi porodních asistentek – revidováno v roce 2010;*
- *Mezinárodní etický kodex ICM (ICM International Code of Ethics);*
- *Filozofie porodní asistence a model péče ICM (ICM Midwifery Philosophy and Model of Care), a*
- *vybraná stanoviska ICM.*

Mezi tyto ustavující hodnoty a zásady patří:

- Přijetí regulace jako mechanismu, který vyjadřuje společenskou smlouvu mezi profesí porodních asistentek a společností. Společnost zaručuje profesi porodních asistentek autoritu a samostatnost k vlastní regulaci. Na oplátku společnost očekává, že se bude tato profese chovat odpovědně, bude zajišťovat vysoké standardy péče poskytované porodními asistentkami a udržovat si důvěru veřejnosti⁴.
- Uznání práva každé ženy na porodní péči od vzdělané a kompetentní porodní asistentky s oprávněním vykonávat toto povolání.
- Uznání porodních asistentek jako samostatných zdravotnických pracovníků; jinak řečeno, porodní asistentky mohou vykonávat své povolání samostatně a jsou odpovědné za svá klinická rozhodnutí.
- Uznání rozsahu činnosti porodních asistentek jako popisu okolností, za nichž mohou porodní asistentky činit samostatná klinická rozhodnutí, a okolností, za nichž musí naopak spolupracovat s dalšími zdravotnickými pracovníky, například lékaři.
- Uznání porodní asistence jako samostatné profese, oddělené a odlišné od ošetrovatelství i lékařství. Porodní asistentky odlišuje od všeobecných sester a lékařů to, že pouze porodní asistentky mohou vykonávat povolání porodní asistentky v plném rozsahu a s požadovanou úrovní kompetencí.
- Uznání skutečnosti, že pokud registrovaná/kvalifikovaná porodní asistentka s oprávněním k výkonu povolání porodní asistentky pracuje s těhotnou/rodičkou během těhotenství nebo před, během či po porodu, pak tato porodní asistentka⁵ poskytuje porodní asistenci, bez ohledu na to, v jakém prostředí se nachází. Pokud má tedy porodní asistentka zároveň druhou registraci/kvalifikaci jako všeobecná sestra, nemůže vykonávat v jednom okamžiku činnost porodní asistentky i všeobecné sestry⁶. V situaci týkající se mateřství poskytuje registrovaná/kvalifikovaná porodní asistentka vždy porodní asistenci.

⁴ Donabedian (1976) cited in Ralph, 1993, p.60.

⁵ Použití ženského rodu v tomto dokumentu zahrnuje i mužský rod a naopak.

⁶ Je všeobecně uznáváno, že porodní asistentky sdílí některé dovednosti s ostatními zdravotnickými pracovníky, ale porodní asistentky a porodní asistence jsou definovány celou škálou dovedností zaměřených na potřeby rodiček.

Zásady dobré regulace

ICM rozeznává následující zásady dobré regulace⁷ a jejím úmyslem je, aby tyto zásady sloužily jako měřítko, podle něž je možné regulační procesy hodnotit.

- **NEZBYTNOST:** je regulace nezbytná? Jsou aktuální pravidla a struktury upravující tuto oblast stále účinné? Jsou zákony účelné?
- **EFEKTIVNOST:** je regulace vhodně zacílená? Je možné ji bez problémů uplatňovat a dodržovat? Je flexibilní a nevytváří zbytečné překážky?
- **FLEXIBILITA:** jsou zákony dostatečně flexibilní na to, aby celý proces usnadňovaly, a ne jej svazovaly přílišnou normativností?
- **PŘIMĚŘENOST:** převažují výhody nad nevýhodami? Lze stejného cíle lépe dosáhnout jiným způsobem?
- **TRANSPARENTNOST:** je regulace jasná a všem srozumitelná? Byly do její přípravy zapojeny zainteresované strany?
- **ODPOVĚDNOST:** je jasné, kdo se zodpovídá komu a za co? Existuje účinný proces pro podávání stížností?
- **KONZISTENTNOST:** bude zaváděná regulace protřečit či nebude zcela odpovídat již existující regulaci v této oblasti? Řídí se regulace zásadou využívání nejlepších osvědčených postupů?

---

⁷ Založeno na tzv. vládní bílé knize 'Regulating Better', Department of Taoiseach, Government of Ireland, 2004.

Zamýšlené využití standardů

Globální standardy pro regulaci porodní asistence (2011) jsou úmyslně obecné a k regulaci porodní asistence přistupují spíše z hlediska zásad než detailního popisu. Tyto standardy poskytují měřítko pro globální standardizaci regulace porodní asistence. Vznikly ze dvou důvodů. Prvním je poskytnutí modelu pro revizi existujících regulačních rámců. Druhým je poskytnutí doporučení a rad zemím, které zatím žádný regulační rámec pro porodní asistenci nemají a chtějí ho zavést.

Protože ICM je jediná mezinárodní organizace reprezentující porodní asistentky, je důležité, aby sama nastavila standardy a podpořila tak porodní asistentky ve výkonu povolání v rámci definice a rozsahu činnosti stanovenými ICM, a ještě více pozvedla vysokou kvalitu péče porodních asistentek. *Globální standardy pro regulaci porodní asistence (2011)* proto nejsou pouhým odrazem existujících regulačních rámců, které dnes můžeme nalézt v mnoha rozvinutých zemích. Tyto standardy jsou nastaveny na vysokou úroveň a představují směr, kterým by se regulace měla v ideálním případě ubírat, aby byla oporou rozvoje samostatného výkonu povolání porodních asistentek.

Očekává se, že některé země, v nichž jsou regulační rámce zaměřené přímo na porodní asistenci dobře rozvinuté, budou moci tyto standardy použít jako měřítko. Zároveň je ale zřejmé, že v mnoha zemích tomu tak nebude. Země, kde je existující regulace porodní asistence úzce spjata s ošetrovatelstvím či lékařstvím, či kde je regulace řízena vládou, možná naleznou mnoho rozdílů mezi těmito standardy a vlastními existujícími regulačními rámci a procesy. Tyto standardy mohou sloužit jako měřítko pro zhodnocení existujících legislativních a regulačních procesů. Porodní asistentky bychom rádi povzbudili k tomu, aby tyto standardy použili jako nástroj při prosazování změn.

Globální standardy ICM pro regulaci porodní asistence (2011) mohou poskytnout návod ke změně existujících zákonů a podpořit změny, díky kterým budou regulační rámce lepší oporou samostatného výkonu povolání porodních asistentek. Například tam, kde je činnost porodních asistentek regulována současně s činností sester nebo jiných zdravotnických pracovníků, je zcela zásadní vybudovat oddělené regulační struktury a procesy zaměřené přímo na porodní asistenci, aby tak byla porodním asistentkám umožněna samostatná činnost a zároveň byla zajištěna vysoce kvalitní péče pro matky a děti. Prvním krokem k regulaci zaměřené přímo na porodní asistenci je uznání porodní asistence jako samostatného profesního oboru ve všech regulačních procesech. Porodní asistentky by měly vyhledávat možnosti k posílení regulace porodní asistence a aktivně spolupracovat s vládami, regulátory a politickými činiteli na rozvoji plánů a časových rámců pro zavedení těchto globálních standardů.

V zemích, kde jsou regulační procesy neúplné či vůbec neexistují, mohou tyto standardy sloužit jako průvodce při rozvoji nové regulace porodní asistence. Při rozvoji regulačních rámců pro porodní asistentky mohou tyto standardy posloužit jako základ pro zákony, směrnice a postupy. V takových zemích mohou porodní asistentky spolupracovat s vládami, regulátory a politickými činiteli na rozvoji plánů a časových rámců pro zavedení těchto globálních standardů. Dalším plánovaným projektem Mezinárodní konfederace porodních asistentek je sestavení zaváděcího balíčku, který bude v tomto procesu nápomocný.

Terminologický glosář

Mnoho klíčových slov či termínů použitých v tomto dokumentu má více různých významů. Pro snadnější pochopení jsou tyto výrazy v rámci tohoto dokumentu používány ve smyslu následujících definic.

Klíčová slova či termíny	Definice ICM
Akreditace	Revizní a schvalovací proces, na jehož základě obdrží instituce, program či konkrétní služba časově omezené potvrzení, že splňuje určité zavedené standardy.
Člen regulačního orgánu porodní asistence z řad veřejnosti	Osoba, která není a nikdy nebyla registrována jako porodní asistentka ani není příslušníkem žádné jiné regulované zdravotnické profese.
Další vzdělávání porodních asistentek	Průběžné vzdělávání v průběhu kariéry po prvotním získání kvalifikace, jehož cílem je zvýšit nebo udržet úroveň kompetentnosti porodní asistentky.
Dočasný	Nikoli trvalý; prozatímní.
Dohled nad porodní asistencí	Kontrola a podpora činnosti jedné porodní asistentky druhou, aby bylo zaručeno poskytování bezpečné a kompetentní porodní asistence.
Doporučení	Podrobné plány nebo vysvětlení s názornými příklady možných kroků; návod k zavedení standardu. Doporučení ze své definice nikdy není povinné, na rozdíl od „standardu“, u něhož se očekává, že bude dodržen .
Filozofie porodních asistentek	Soubor přesvědčení týkajících se povahy činnosti porodních asistentek či jejich vzdělání.
Hodnocení	Systematický proces sbírání kvalitativních i kvantitativních údajů pro hodnocení výkonu či pokroku nebo pro implementaci rozhodnutí či kroků ve vztahu ke standardům a/nebo kompetencím.

Instituce poskytující vzdělání v oboru porodní asistence	Organizace, která nabízí vzdělávací programy v oboru porodní asistence. Takovou organizací může být univerzita, vysoká škola, jiná instituce vyššího vzdělávání či škola.
Kodex chování a etiky	Pravidla či standardy upravující chování osob nebo chování příslušníků určité profese.
Kompetence	Kombinace znalostí, psychomotorických, komunikačních a rozhodovacích schopností, které umožňují jednotlivci provádět konkrétní úkol v předepsané kvalitě.
Kompetentnost porodní asistentky	Kombinace znalostí, profesionálního přístupu a specifických schopností, které jsou na požadované úrovni prokázány v rámci vzdělání nutného pro porodní asistenci a/nebo v praxi.
Nezávislý	Neomezovaný vlivem, vedením ani řízením jiné osoby či osob; soběstačný a samostatný.
Odpovědnost	Povinnost za něco zodpovídat.
Odpovědnost porodní asistentky	Porodní asistentka musí být odpovědná za svá rozhodnutí a činy. Tato odpovědnost se vztahuje především k ženě, s níž pracuje, ale také k profesi a veřejnosti.
Ochrana veřejnosti	Hlavní funkcí regulačního orgánu je zajistit svými regulačními mechanismy bezpečnost veřejnosti. Hlavní funkcí regulačního orgánu porodní asistence je zajistit bezpečnost matek a dětí (veřejnosti) prostřednictvím regulačních mechanismů zajišťujících bezpečnou a kompetentní porodní asistenci.
Opětovné udělení licence či certifikátu	Vydání obnovené licence či certifikátu ve stanoveném časovém období; většinou je spojeno s ohodnocením přetrvávající kompetentnosti pracovníka.
Podmíněný	Zavádějící nebo obsahující podmínku nebo závisející na podmínce.

Porodní asistentka	Osoba, která splňuje <i>Definici porodní asistentky podle ICM</i> , která dokončila vzdělávání a výcvik na úrovni požadované v dokumentu <i>Nezbytné kompetence ICM pro základní praxi porodní asistentky</i> , prokázala schopnost kompetentně vykonávat povolání porodní asistentky a má zákonné právo používat toto označení.
Pozastavení činnosti / pozastavit činnost	Zakázat na určitou dobu porodní asistentce výkon povolání.
Primární zdravotní péče	Základní úroveň komunitních zdravotnických služeb, která je dostupná všem a je zaměřená na zdravotní výchovu, podporu zdraví a prevenci zdravotních problémů jednotlivců. Porodní asistentky poskytují primární zdravotní péči v případech, kdy je péče poskytována v domácnosti žen nebo v komunitním prostředí a kdy je zaměřena na podporu a zlepšení průběhu těhotenství a porodu jako normálního životního procesu.
Profesní sdružení	Jakékoli sdružení příslušníků dané profese.
Prozatímní	Dočasný; existující jen dokud není nahrazen něčím trvalým či řádným.
Přetrvávající kompetentnost porodní asistentky	Trvalá schopnost prokázat znalosti, profesionální jednání a specifické dovednosti, které jsou potřebné k práci v rámci rozsahu činnosti porodní asistentky.
Přijímací a propouštěcí práva	Pravomoc udělená správní radou nemocnice či porodního centra porodní asistence poskytující komunitní péči, na jejímž základě může porodní asistentka v této nemocnici/zařízení poskytovat péči ženám a jejich dětem a má přístup ke službám nemocnice/zařízení, včetně podpůrné služby naléhavé péče.
Přirozené právo	Spravedlivé řízení postavené mimo jiné na zásadách dobré víry a nezaujatosti.
Registr porodních asistentek	Oficiální, veřejnosti přístupný seznam kvalifikovaných/licencovaných/certifikovaných porodních asistentek uznaných regulačním orgánem porodní asistence v dané jurisdikci.

<p>Regulace porodní asistence</p>	<p>Soubor kritérií a procesů vyplývajících ze zákona a předepsaný regulačním orgánem porodní asistence, který řídí poskytování porodní asistence v dané jurisdikci a také určuje, kdo smí používat titul „porodní asistentka“ a vykonávat povolání porodní asistentky.</p> <p>Regulace zahrnuje registrační proces či proces udělování licence, schvalování a akreditaci vzdělávacích programů v oboru porodní asistence, nastavování standardů pro praxi a chování a také procesů zaručujících, že porodní asistentky ponесou odpovědnost ve vztahu k profesním standardům.</p>
<p>Regulační orgán/regulátor</p>	<p>Organizace, která reguluje určitou profesi a zajišťuje ochranu veřejnosti před nekompetentními nebo neetickými příslušníky profese. Organizace oprávněná zákonem či vládou k regulaci dané profese.</p>
<p>Revize standardů porodní asistence</p>	<p>Systematický proces, který umožňuje porodní asistentce, ať už vykonává své povolání v jakémkoli prostředí, debatovat o poznatcích ze své praxe ve vztahu k profesním standardům s kolegy v oboru a s příjemci služeb porodních asistentek.</p>
<p>Rovnocennost</p>	<p>Termín používaný k popisu nebo určení ekvivalentního vztahu mezi dvěma systémy, jurisdikcemi nebo institucemi, co se týká hodnoty a významu kurzů, diplomů, certifikátů, licencí a/nebo titulů. V ideálním případě jsou tyto vztahy vzájemné, takže držitelé „rovnocenných“ certifikátů mají v rámci institucí a své profese stejnou pozici.</p>
<p>Rozsah činnosti porodní asistentky</p>	<p>Činnosti, pro jejichž vykonávání mají porodní asistentky potřebné vzdělání, kompetence a oprávnění.</p>
<p>Samosprávný</p>	<p>Osoba nebo profese, která je odpovědná za svá rozhodnutí a přijímá odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí a činů.</p> <p>V každé jurisdikci, kde má profese porodních asistentek zákonné a společenské oprávnění k vlastní regulaci, je tato profese samosprávnou profesí.</p>

<p>Samostatnost</p>	<p>Stav samostatnosti.</p> <p>Samostatnost porodní asistentky/ženy:</p> <p>Svoboda ženy a její porodní asistentky při rozhodování ohledně péče a respektování těchto rozhodnutí. Předpokládá, že osoby jsou kompetentní k tomu, aby dělaly informovaná rozhodnutí, a že by k rozhodnutím neměli být nuceny.</p>
<p>Samostatný</p>	<p>Samosprávný, odpovědný sám za sebe; převzetí odpovědnosti za vlastní rozhodnutí a činy.</p> <p><u>Samostatná porodní asistentka</u> poskytuje péči v průběhu těhotenství, porodu a poporodním období a rozhoduje ve spolupráci s ženou, o niž pečuje. Porodní asistentka je odpovědná za všechna svá rozhodnutí a za péči, kterou poskytuje bez autorizace, dohledu či pokynů jakéhokoli jiného poskytovatele zdravotních služeb.</p>
<p>Spolupráce při porodní asistenci</p>	<p>Předpokládá, že mezi porodní asistentkou a ženou je vztah založený na důvěře, vzájemnosti a rovnosti. Každá porodní asistentka usiluje o to, aby se ženou nejednala z pozice své profesní a osobní moci, ale aby s ní svým jednáním navázala vztah, v němž dělá rozhodnutí primárně žena.</p>
<p>Správa porodní asistence</p>	<p>System řízení a administrativy používaný regulačním orgánem porodní asistence k výkonu pravomocí v oblasti profesní kontroly a vedení.</p>

Standard	<p>Norma či jednotný referenční bod popisující požadovanou úroveň výkonu.</p> <p><u>Standard praxe:</u> Žádoucí a dosažitelná úroveň výkonu, s níž je srovnávána skutečná praxe.</p>
Udělování licencí / registrace porodních asistentek	Zákonné právo vykonávat povolání a používat označení porodní asistentka. Slouží zároveň jako vstup do profese v rámci dané jurisdikce.
Veřejné zdraví	Podpora a zlepšování zdraví a celkového stavu obyvatelstva prostřednictvím zdravotnické osvěty, prevence nemocí a služeb poskytovaných v rámci jednotlivých komunit.
Výtka	<p>Oficiální napomenutí jednotlivce či orgánu nebo připomínka k dokumentu.</p> <p><u>Výtka porodní asistentce</u> Oficiální napomenutí porodní asistentky regulačním orgánem porodní asistence.</p>
Vzdělání porodních asistentek před jejich registrací	Proces přípravy osob na to, aby se staly kompetentními porodními asistentkami a aby splnily kritérium vzdělání potřebné pro registraci či udělení licence porodní asistentky.
Vzdělávací programy v oboru porodní asistence	Organizovaný, systematický a definovaný studijní kurz, který zahrnuje didaktické i praktické znalosti potřebné k přípravě kompetentních porodních asistentek.
Vzdělávání porodních asistentek	Proces sloužící k přípravě jedinců na roli kompetentních porodních asistentek a také k udržování kompetentnosti porodních asistentek.
Zainteresované strany porodní asistence	Jakákoli osoba či osoby nebo organizace, které mají vliv na rozhodování a jednání porodní asistentky nebo které jsou jím ovlivňovány, regulační orgán porodní asistence, vzdělávací program v oboru porodní asistence nebo ICM.

Zákony	Schválený zákon či souhrn právních norem
Zdravotnický pracovník	Osoba vzdělaná v konkrétním zdravotnickém oboru, která má licenci či registraci potřebnou k výkonu daného povolání, např. porodní asistentky, všeobecné sestry, lékaři a kliničtí pracovníci (<i>clinical officers</i>).
Znalosti	Objem informací umožňující jedinci velmi dobře porozumět určitému tématu a použít jej pro konkrétní účel.
Způsobilost porodní asistentky k výkonu povolání	Doklady o tom, že porodní asistentka má znalosti, schopnosti, profesionální jednání, povahové rysy a zdravotní stav, které jsou potřebné pro splnění standardů či kompetencí požadovaných pro vstup do profese porodní asistence a pro výkon povolání porodní asistentky.

Uspořádání standardů

Standardy jsou rozříděny do následujících čtyř (4) kategorií:

1. Model regulace: typ regulace, např. prostřednictvím zákona.
2. Ochrana titulu: kdo může používat označení „porodní asistentka“.
3. Správa: proces ustanovení regulačního orgánu porodní asistence a procesy, na jejichž základě regulační orgán vykonává své funkce.
4. Funkce: mechanismy, s jejichž pomocí regulační orgán reguluje porodní asistentky.
Mezi funkce patří následující podkategorie:
  - a. rozsah činnosti,
  - b. předregistrační vzdělání porodních asistentek,
  - c. registrace,
  - d. přetrvávající kompetentnost,
  - e. stížnosti a disciplinární řízení,
  - a f. kodex chování a etický kodex.

V každé kategorii či podkategorii je několik standardů a u každého z nich je uvedeno vysvětlení.

Globální standardy ICM pro regulaci porodní asistence

Kategorie	Standard	Vysvětlení
1. Model regulace	1.1 Regulace je zaměřena přímo na porodní asistenci	<p>Porodní asistence vyžaduje, aby byl zákonem ustanoven regulační orgán zaměřený pouze na porodní asistenci s adekvátními zákonnými pravomocemi. Náplní práce tohoto orgánu je účinně regulovat porodní asistentky, podporovat samostatnou činnost porodních asistentek a umožnit uznání porodní asistence jako samostatné profese.</p> <p>Zákony upravující přímo porodní asistenci chrání zdraví matek a dětí, protože zajišťují poskytování bezpečné a kompetentní porodní asistence.</p>
	1.2 Regulace by měla být nastavena na národní úrovni	<p>Kdykoli je to možné, měla by být regulace nastavena na národní úrovni. Pokud to nicméně možné není, musí existovat mechanismus pro spolupráci a komunikace mezi jednotlivými regulačními orgány porodní asistence. Národní regulace umožňuje jednotné standardy poskytované péče a zprostředkovává svobodu pohybu porodních asistentek mezi jurisdikcemi.</p>
2. Ochrana titulu	2.1 Pouze osoby, které jsou k tomu podle platných zákonů oprávněné, mohou používat označení „porodní asistentka“ udělované těmito zákony	<p>Matky a jejich rodiny, kterým poskytuje péči porodní asistentka, mají právo vědět, že se o ně stará zdravotnický pracovník splňující zákonné požadavky. Zdravotnický pracovník splňující zákonné požadavky je osobně zodpovědný za své činy a vyžaduje se od něj, aby dodržoval profesní kodexy a standardy.</p> <p>Vyhrazením označení „porodní asistentka“ pro porodní asistentky splňující zákonné požadavky lze tyto asistentky odlišit od jiných osob, které zajišťují určité prvky péče o matku.</p> <p>Zákonná ochrana označení umožňuje regulačnímu orgánu porodní asistence soudně stíhat kohokoli, kdo by porušil zákon tím, že se bude vydávat za porodní asistentku, přestože není zapsán v registru porodních asistentek.</p>
3. Správa	3.1 Zákony ustanovují transparentní proces navrhování, výběru a jmenování členů regulačního orgánu a určují role a podmínky při procesu jmenování.	<p>Protože neexistují žádné podklady pro konkrétní model výběru členů regulačních orgánů, doporučuje ICM pro všechny členy regulačního orgánu porodní asistence kombinaci jmenování a zvolení. Výběr modelu bude záviset na jeho proveditelnosti a přijatelnosti na místní úrovni.</p> <p>Všichni členové regulačního orgánu by měli prokázat zkušenosti a odbornost na základě předem stanovených výběrových kritérií, např. rozsáhlé zkušenosti v profesi porodní asistentky, obchodní a finanční odbornost, pedagogická či právní kvalifikace.</p>

	<p>3.2 Většina členů regulačního orgánu porodní asistence jsou porodní asistentky, které reprezentují různorodost praxe porodních asistentek v dané zemi.</p>	<p>Členové z řad porodních asistentek by měli být jmenováni nebo zvoleni z kandidátů navržených samotnými porodními asistentkami. Porodní asistentky, které jsou členkami regulačního orgánu, musí reprezentovat úplnou škálu porodních asistentek a jejich činnosti v dané zemi, mít důvěru svých profesních kolegyň a být oprávněny k výkonu povolání v dané jurisdikci.</p> <p>Porodní asistentky musí tvořit většinu členů jakéhokoli regulačního orgánu, aby tak bylo zajištěno, že budou jeho rozhodnutí založena na standardech porodní asistence.</p>
	<p>3.3 Musí existovat ustanovení o členech orgánu z řad veřejnosti</p>	<p>Členové regulačního orgánu porodní asistence z řad veřejnosti (tj. nikoli odborníci) by měli odrážet různorodost dané země, včetně etnické různorodosti. V ideálním případě poskytnou tyto členové úhel pohledu odrážející názory rodiček.</p>
	<p>3.4 Správní struktury regulačního orgánu porodní asistence by měly být stanoveny zákonem.</p>	<p>Regulační orgán porodní asistence nastavuje systémy a procesy, které definují role a odpovědnost členů výboru či rady, pravomoci rady, a proces jmenování předsedkyně či předsedy.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence určuje procesy, s jejichž pomocí vykovává své zákonné funkce. Tyto procesy musí být transparentní a veřejnost o nich musí být informována prostřednictvím každoroční zprávy a dalších mechanismů umožňujících zveřejňování informací o aktivitách a rozhodnutích regulačního orgánu.</p>
	<p>3.5 Regulačnímu orgánu porodní asistence musí předsedat porodní asistentka.</p>	<p>Členové regulačního orgánu porodní asistence by měli do čela zvolit ze svých řad porodní asistentku.</p>
	<p>3.6 Regulační orgán porodní asistence je financován příslušníky profese</p>	<p>Platba příspěvků je profesní odpovědnost, která opravňuje porodní asistentky k získání registrace či licence k výkonu povolání, pokud splňuje požadované standardy.</p> <p>Příspěvky zaplacené porodními asistentkami poskytují regulačnímu orgánu porodní asistence zdroj příjmů nezávislý na politických činitelích. V ideálním případě je regulační orgán porodní asistence plně financován příslušníky profese. V zemích, kde je porodních asistentek málo či kde se jedná o špatně placenou profesi, může být nicméně nutná i podpora státu. Financování vládou může potenciálně omezovat samostatnost regulačního orgánu porodní asistence, proto musí být poskytováno prostřednictvím mechanismů, které nebezpečí těchto následků minimalizují.</p>

	3.7 Regulační orgán porodní asistence spolupracuje s profesním sdružením či sdruženími porodních asistentek.	<p>Postupy regulačního orgánu porodní asistence by měly být založeny na principech spolupráce a konzultace.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence musí spolupracovat⁸ s ostatními organizacemi porodních asistentek, které se také účastní ochrany veřejnosti a nastavování standardů (jako například sdružení porodních asistentek).</p>
	Regulační orgán porodní asistence spolupracuje na národní i mezinárodní úrovni s dalšími regulačními orgány.	<p>Národní i mezinárodní spolupráce s jinými regulačními orgány napomáhá pochopení funkce regulačních opatření a také rozvinutí jednotnějších globálních standardů.</p> <p>Spolupráce může vzhledem k vývoji sdílených systémů a procesů pro zlepšení kvality přinést také úspory z rozsahu.</p>
4. Funkce		
4.1. Rozsah činnosti	4.1.1. Regulační orgán porodní asistence určuje rozsah činnosti porodní asistentky v souladu s definicí a rozsahem činnosti porodní asistentky podle ICM.	<p>Rozsah činnosti si určuje sama profese porodních asistentek; není určován zaměstnavateli, vládou, ostatními zdravotnickými profesemi, soukromým zdravotnickým sektorem ani jinými komerčními zájmy. Rozsah činnosti poskytuje zákonnou definici toho, jakou činnost může porodní asistentka v rámci své profesní odpovědnosti vykonávat.</p> <p>Primárním zaměřením profese porodních asistentek je poskytování péče při fyziologickém porodu a péče o matky. Porodní asistentky musí prokázat nezbytné kompetence ICM pro poskytování základní porodní asistence bez ohledu na prostředí, v němž ji poskytují (ve specializovaných nemocnicích či nemocnicích pro neodkladnou péči, v rámci domácích či komunitních služeb nebo v porodních centrech).</p> <p>Rozsah činnosti musí podporovat a umožňovat samostatný výkon povolání porodních asistentek a měl by tedy zahrnovat právo předepisovat léky, přístup k laboratorním či vyšetřovacím službám a právo přijímat a propouštět pacienty. Jako samostatní pracovníci poskytující primární péči musí mít porodní asistentky možnost konzultovat se specialisty a předávat jim pacienty a také mít ve všech prostředích, kde pečují o matky, přístup k podpůrným službám neodkladné péče.</p> <p>Je možné, že bude třeba upravit související zákony, které se k porodní asistenci přímo nevztahují, aby porodní asistentky získaly pravomoci nezbytné k výkonu povolání v plném rozsahu. Například bude možná nutné upravit zákony upravující předepisování narkotik a léků nebo přístup k laboratorním a diagnostickým službám.</p>

⁸ [ICM position statement on partnership between women and midwives](#), 2005

<p>4.2. Předregistrační vzdělání porodních asistentek</p>	<p>4.2.1. Regulační orgán porodní asistence nastavuje minimální standardy pro předregistrační vzdělání porodních asistentek a pro akreditaci institucí poskytujících vzdělání v oboru porodní asistence, které vyhovují vzdělávacím standardům ICM.</p>	<p>Profese porodních asistentek určuje minimální standardy pro vzdělání a kompetence nutné pro registraci porodní asistentky. Definice a rozsah činnosti porodní asistentky, nezbytné kompetence pro základní praxi porodních asistentek a standardy pro registraci porodních asistentek podle ICM by měly tvořit rámec předregistračních vzdělávacích programů v oboru porodní asistence.</p> <p>Nastavením těchto minimálních standardů pro předregistrační vzdělání porodních asistentek mohou příslušníci profese (prostřednictvím regulačního orgánu porodní asistence) zajistit, že vzdělání porodních asistentek bude odpovídat schopnostem/standardu/úrovni nutné pro registraci porodní asistentky, a že vzdělávací programy budou jednotné.</p> <p>Nastavením minimálních standardů pro akreditaci institucí poskytujících vzdělání v oboru porodní asistence mohou příslušníci profese (prostřednictvím regulačního orgánu porodní asistence) zajistit kvalitu vzdělání poskytovaného v těchto institucích porodním asistentkám a také standardizaci jednotlivých programů a vzdělávacích institucí.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence využívá při nastavování minimálních standardů předregistračního vzdělání porodních asistentek a akreditace transparentní proces konzultace s ostatními porodními asistentkami, příjemci péče o matky, a dalšími zainteresovanými stranami. Vychází také z Globálních standardů ICM pro regulaci porodní asistence (2011).</p>
	<p>4.2.2. Regulační orgán porodní asistence schvaluje předregistrační vzdělávací programy v oboru porodní asistence, které vedou k získání kvalifikace nutné pro registraci porodní asistentky.</p>	<p>Regulační orgán porodní asistence vytváří proces schvalování vzdělávacích programů v oboru porodní asistence a akredituje organizace poskytující vzdělání v tomto oboru, čímž zajišťuje, že jak programy, tak jejich absolventi budou splňovat schválené standardy pro vzdělání a registraci a také Globální standardy ICM pro regulaci porodní asistence.</p> <p>V zemích, kde existují národní akreditační organizace, s ní regulační orgán porodní asistence spolupracuje na schvalování a akreditaci programů. V takovém případě se může každá z organizací zaměřit na své vlastní standardy a svou oblast odborných znalostí a přijmout hodnocení druhé organizace. Pro regulační orgán porodní asistence bude například důležité zajistit, aby program vedl k úrovni nutné pro registraci porodních asistentek, zatímco akreditační organizace zaměřená na vzdělávání bude hodnotit, zda program či vzdělávací instituce splňují standardy nezbytné k udělení příslušného akademického titulu.</p>
	<p>4.2.3. Regulační orgán porodní asistence akredituje vzdělávací instituce, které poskytují schválený předregistrační vzdělávací program v oboru porodní asistence.</p>	

	<p>4.2.4. Regulační porodní asistence kontroluje předregistrační vzdělávací programy v oboru porodní asistence i vzdělávací instituce, které je poskytují.</p>	<p>Regulační orgán porodní asistence vytváří procesy pro průběžné monitorování a kontrolu mechanismů předregistračních vzdělávacích programů v oboru porodní asistence a vzdělávacích institucí, které je poskytují, aby zajistil dodržování příslušných standardů.</p> <p>Přestože regulační orgán tyto procesy nastavuje, může samotným prováděním kontrol pověřit třetí stranu.</p>
<p>4.3. Registrace</p>	<p>4.3.1. Zákony stanovují kritéria pro registraci a/nebo udělování licencí porodním asistentkám.</p>	<p>Pro zapsání do registru porodních asistentek musí uchazeči splnit konkrétní standardy požadované profesí (prostřednictvím regulačního orgánu porodní asistence).</p> <p>Mezi tyto standardy může patřit například:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prokázání, že uchazeč má kompetence nutné k zapsání do registru (viz nezbytné kompetence ICM); • úspěšné dokončení schváleného předregistračního vzdělávacího programu v oboru porodní asistence na požadované úrovni; • úspěšné složení státní zkoušky; • prokázání, že uchazeč splňuje předpoklady pro danou práci, včetně bezúhonnosti (možná kontrola trestního rejstříku) a schopnosti efektivní komunikace v profesní roli porodní asistentky, a že nemá žádné zdravotní potíže, které by mu bránily ve výkonu povolání.
	<p>4.3.2. Regulační orgán porodní asistence vyvíjí standardy a procesy pro registraci a/nebo udělování licence.</p>	
	<p>4.3.3. Regulační orgán porodní asistence vyvíjí procesy pro zhodnocení rovnocennosti úrovně uchazečů z jiných zemí, kteří žádají o registraci či udělení licence porodní asistentky.</p>	<p>Osoby z jiných zemí žádající o zápis do registru musí splňovat stejná registrační kritéria, jako místní žadatelé o zápis.</p> <p>Hodnocení by mělo být komplexní a může zahrnovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostudování a ohodnocení původních oprávnění a zkušeností uchazečů s poskytováním porodní asistence a jejich srovnání se vzděláním požadovaným pro místní čerstvé absolventy programů v oboru porodní asistence; • zhodnocení kompetentnosti uchazečů a jejího srovnání s kompetencemi vyžadovanými pro zápis do registru; • vyžádání potvrzení o dobré pověsti od regulačního orgánu, u něhož je porodní asistentka registrována. <p>Mezi metody hodnocení může patřit i přezkoušení a klinické zhodnocení kompetentnosti.</p>

	<p>Porodní asistentky z jiných zemí, které splňují standardy pro registraci, by měly povinně absolvovat adaptační program zaměřený na místní společnost a kulturu, zdravotnický systém, systém péče o matky a profesi porodních asistentek. Porodní asistentky mohou získat prozatímní registraci do doby, než budou tyto požadavky ve stanovené lhůtě splněny.</p> <p>Regulační orgány by měly spolupracovat na usnadnění mezinárodní mobility porodních asistentek, aniž by se zpronevěřily standardům porodní asistence, ohrozily bezpečnost veřejnosti nebo porušily mezinárodní doporučení pro etický nábor pracovníků z jiných zemí.</p>
<p>4.3.4. Jsou nastaveny mechanismy pro více možných stavů registrace či licence.</p>	<p>Orgány pro regulaci porodní asistence někdy potřebují větší flexibilitu, aby mohly dočasně omezit výkon povolání porodní asistentky, například zatímco je přezkoumávána její kompetentnost, navštěvuje kvalifikační program nebo má závažné zdravotní problémy, které jí mohou bránit v bezpečném výkonu povolání.</p> <p>Zákony by měly zahrnovat různé kategorie registrace, aby nastavily podmínky pro různé situace. Může to být například prozatímní, dočasná, podmíněná, pozastavená a plná registrace či licence porodní asistentky.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence vyvíjí postupy a procesy pro sdělování stavu registrace</p>
<p>4.3.5. Regulační orgán porodní asistence udržuje veřejně přístupný registr porodních asistentek.</p>	<p>Uveřejněním registru porodních asistentek regulační orgán porodní asistence prokazuje, že jeho registrační proces je odpovědný a transparentní. Registr může být zveřejněn elektronicky na webových stránkách nebo zpřístupněn občanům k nahlédnutí.</p> <p>Ženy a jejich rodiny mají právo vědět, že jejich porodní asistentka má potřebnou registraci či licenci a že výkon povolání není v jejím případě ničím podmíněn. Proto musí být tyto informace veřejně přístupné.</p>
<p>4.3.6. Regulační orgán porodní asistence stanovuje kritéria, cesty a procesy vedoucí k registraci či udělení licence porodní asistentky uchazečům z jiných zemí, kteří nesplňují registrační požadavky.</p>	<p>Pokud porodní asistentky z jiných zemí nesplňují standardy pro registraci, lze zvážit řadu možností, včetně přezkoušení, vzdělávacích programů či klinického zhodnocení.</p> <p>Některé porodní asistentky možná nebudou moci splnit standardy pro registraci bez předchozího absolvování dalšího předregistračního vzdělávacího programu v oboru porodní asistence.</p>

	<p>4.3.7. Regulační orgán porodní asistence sbírá informace o porodních asistentkách a jejich praxi, což je potřebné pro plánování pracovních sil i pro výzkum.</p>	<p>Regulační orgán porodní asistence hraje důležitou roli v plánování pracovních sil. Získané informace mohou být použity při plánování předregistračního i dalšího vzdělávání porodních asistentek a formovat vládní strategie týkající se pracovní síly.</p> <p>Některé informace lze získat z registru porodních asistentek, ale regulační orgán porodní asistence může také sbírat konkrétní informace o praxi porodních asistentek prostřednictvím průzkumů mezi registrovanými porodními asistentkami.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence je také příslušným orgánem pro poskytování celostátního přehledu o porodních asistentkách pro účely plánování.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence také může být příslušným orgánem pro řízení objemu pracovní síly, aby se zabránilo nadbytku nebo nedostatku porodních asistentek. Je v zájmu bezpečnosti obyvatel, aby byl všem ženám bez ohledu na to, kde žijí, zajištěn přístup k porodní asistentce.</p>
<p>4.4. Přetrvávající kompetentnost</p>	<p>4.4.1. Regulační orgán porodní asistence zavádí mechanismus, jehož prostřednictvím porodní asistentky pravidelně prokazují přetrvávající kompetentnost k výkonu povolání.</p>	<p>Kompetentnost porodní asistentky vyžaduje celoživotní vzdělávání a prokazování přetrvávající kompetentnosti nutné pro registraci či udělení licence.</p> <p>Způsobilost k dalšímu držení licence pro výkon povolání porodní asistentky se odvíjí od schopnosti každé porodní asistentky prokázat přetrvávající kompetentnost.</p> <p>Prokázání a ohodnocení přetrvávající kompetentnosti je umožněno stanoveným postupem a procesem obnovení certifikace či licence, který zahrnuje například průběžné vzdělávání, minimální požadavky na praxi, revize (ohodnocení) kompetentnosti a odbornou činnost.</p>
	<p>4.4.2. Zákony stanovují zvláštní požadavky pro zápis do registru porodních asistentek a/nebo první licenci a pro pravidelné obnovování licence.</p>	<p>Požadavek pravidelného obnovování licence odlišuje registraci či první udělení licence od následného procesu podávání žádostí o povolení vykonávat povolání.</p> <p>V mnoha zemích bylo pro obnovení licence tradičně nutné pouze zaplatit poplatek. Celosvětově je nyní stále více požadováno prokázání přetrvávající kompetence (včetně doplňování znalostí) jako podmínka pro obnovení licence zdravotnických pracovníků. Toho je dosaženo pravidelným vydáváním osvědčení o povolení vykonávat povolání těm, kteří splní požadavek přetrvávající kompetentnosti.</p>

	<p>4.4.3. Je stanoven mechanismus pro pravidelné obnovování licence pro výkon povolání porodní asistentky.</p>	<p>Je možné zapisovat porodní asistentky do rejstříku na celý život (pokud nejsou vymazány na základě disciplinárního řízení nebo v případě úmrtí). Ustanovení oddělených procesů pro povolení k dalšímu výkonu povolání porodní asistentky umožní regulačnímu orgánu porodní asistence monitorovat přetrvávající kompetentnost každé porodní asistentky. Rozdělení procesů pro registraci a povolení k dalšímu výkonu povolání také znamená flexibilnější mechanismus pro ukládání podmínek a/nebo omezení porodní asistentce, pokud je to třeba.</p> <p>V registru porodních asistentek musí být uveden stav jejich registrace či licence a tento registr musí být veřejně přístupný.</p>
	<p>4.4.4. Jsou nastaveny mechanismy pro programy opětovného zahájení výkonu povolání určené porodním asistentkám, které po stanovenou dobu toto povolání nevykonávaly.</p>	<p>Je odpovědností instituce pro regulaci porodní asistence zajistit kompetentnost všech porodních asistentek. Jako součást rámce pro přetrvávající kompetentnost vydává regulační orgán porodní asistence standardy a doporučení, které stanoví časový plán a způsob, jakým se porodní asistentky mohou po delší přestávce opět vrátit k výkonu povolání.</p>
<p>4.5. Stížnosti a disciplinární řízení</p>	<p>4.5.1. Zákony opravňují regulační orgán porodní asistence k vymezení standardů chování a k vymezení toho, co představuje neprofesionální chování či profesní pochybení.</p>	<p>Regulační orgán porodní asistence slouží k ochraně veřejnosti a veřejnost stále více očekává, že jednotlivé profese dokážou transparentně a efektivně stanovovat standardy pro praxi určené k její ochraně.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence stanoví standardy profesního chování a etiky a posuzuje případy, kdy porodní asistentky těmto standardům nedostojí.</p>
	<p>4.5.2. Zákony opravňují regulační orgán porodní asistence k udělování, přezkoumávání a rušení trestů, sankcí a podmínek pro výkon povolání.</p>	<p>Potřeby regulačního orgánu porodní asistence vyžadují celou škálu trestů, sankcí a podmínek: patří sem výtky, pozastavení výkonu povolání, dohled nad porodní asistentkou, požadavek absolvování vzdělávacího programu, požadavek absolvování lékařské prohlídky, omezení výkonu povolání, podmíněný výkon povolání a vymazání z registru.</p> <p>Regulační orgán porodní asistence využívá řádný proces a nastavuje časový plán, podle něhož může porodní asistentka zažádat o přezkoumání či zrušení trestů, sankcí nebo podmínek.</p>

	4.5.3. Zákony nastavují pravomoci a procesy pro přijímání, šetření, rozhodování a řešení stížností.	Musí existovat vhodné mechanismy pro efektivní řešení problémů týkajících se kompetentnosti, zdraví a chování. Tyto mechanismy musí respektovat přirozené právo. Bližší formulace zákonů bude záviset na existujícím soudním systému a kulturním kontextu každé země. Příliš normativní zákony mohou omezovat rozvoj flexibility a vnímavosti porodních asistentek.
	4.5.4. Regulační orgán porodní asistence disponuje postupy a procesy pro včasné vyřizování stížností týkajících se kompetentnosti, chování nebo poškození zdraví.	Tyto procesy umožňují komukoli podat stížnost na porodní asistentku (stížnost může podat spotřebitel/uživatel služeb, jiný zdravotnický pracovník, zaměstnavatel, jiná porodní asistentka nebo regulátor). Při řešení problémů týkajících se kompetentnosti, zdraví nebo chování je rozhodovací systém v zájmu efektivního systému péče o matky založen na filozofii rehabilitace a opětovného vzdělání.
	4.5.5. Zákony by měly zajistit rozdělení pravomocí mezi vyšetřováním stížností a slyšením a rozhodnutím o obvinění z profesního pochybení.	Oddělení vyšetřování od slyšení a rozhodnutí znamená jak spravedlivé řízení pro porodní asistentku, tak transparentnost pro veřejnost. Rozdělení pravomocí zabraňuje konfliktu v rámci regulačního orgánu porodní asistence mezi ochranou zájmů profese a zajištěním ochrany veřejnosti. Rozhodnutí je učiněno ve veřejném zájmu, nikoli v zájmu profese.
	4.5.6. Procesy vyřizování stížností jsou transparentní a všem stranám přiznávají přirozené právo.	Pro všechny by také měla existovat volně dostupná možnost odvolání.
4.6. Kodex chování a etiky	4.6.1. Regulační orgán porodní asistence stanoví standardy chování a etiky.	Kodex chování a etiky představuje základní normu pro praxi a profesní chování očekávané od jednotlivých porodních asistentek i celé profese. Profese nastavuje tyto standardy prostřednictvím regulačního orgánu porodní asistence. Z celosvětového hlediska jsou společnými prvky v těchto kodexech pravidla týkající se žebříčku osobních hodnot, profesních hranic, respektu k příslušníkům ostatních profesí, kolegiálních vztahů, informovaného souhlasu a propagace produktů. Etické kodexy by měly být v souladu s <i>Etickým kodexem ICM</i> .

Literatura

Department of the Taoiseach. 2004. *Regulating better. A government White paper setting six principles of better regulation*. Government Publications, Dublin.

International Council of Nurses. 2005. *Regulation terminology, version 1*. International Council of Nurses, Geneva.

International Council of Nurses. 2009a. *Regulation 2020: exploration of the present; vision for the future*. ICN Regulation Series. International Council of Nurses, Geneva.

International Council of Nurses. 2009b. *The role and identity of the regulator: an international comparative study*. ICN Regulation Series. International Council of Nurses, Geneva.

The Ordre National des Sages-Femmes. 2010. *Survey of European midwifery regulators, (2)*, Conseil national de l'Ordre des sages-femmes, Paris.

Ralph, C. 1993. Regulation and the empowerment of nursing. *Int. Nurs.Rev.* 40. (2), 58 - 61.